

Stovky obcí nesouhlasí s povinným zálohováním plechovek a PET lahví. Chtějí posílit stávající systém třídění

9.1.2024 - | Sdružení místních samospráv ČR

Zavedení povinného zálohování bude mít negativní ekonomický dopad nejen na obce, ale zejména na občany a poškodit může celý v Česku dobře fungující systém třídění.

Komplikace by měla také řada prodejen, na něž by se vztahovala povinnost lahve a plechovky od občanů převzít a skladovat. Stovky obcí a měst se naopak připojují k iniciativě, jejímž cílem je zachovat a posílit stávající systém třídění odpadů.

„Obce v minulosti investovaly miliardy do zavedení a zlepšování systému odpadového hospodářství, díky kterému je třídění odpadů v České republice na vysoké úrovni, občané vytrídí cca 8 z 10 PET lahví uvedených na trh. Stovky obcí a měst už prostřednictvím usnesení podpořily iniciativu, jejímž cílem je místo povinného zálohování posílit právě fungující systém třídění a svozu všech separovatelných odpadů včetně PET lahví a nápojových plechovek. Vyjmutí PET lahví z tohoto systému by zcela jistě přineslo negativní ekonomický dopad na obecní rozpočty, kdy by obce musely nadále zajišťovat sběr i svoz všech ostatních plastů a logicky by jim vzrostly náklady,“ říká Eliška Olšáková, předsedkyně Sdružení místních samospráv ČR.

Díky stávajícímu systému třídění už Česká republika několik let plní průběžný cíl vytrídít 78 procent PET lahví, který do roku 2026 stanovila na posledním loňském jednání Rada ministrů životního prostředí členských zemí EU.

Při projednávání uvedeného návrhu zákona nenalezlo SMS ČR žádný environmentální přínos zavedení systému zálohování. Naopak panují důvodné obavy, že by tento krok vedl k celkovému zhoršení třídění a sběru recyklovatelných odpadů, na který jsou občané už zvyklí.

„Nutnost odvážet PET lahve a plechovky často i mimo místo svého bydliště může mít za důsledek snížení ochoty třídit také další odpady. Česká republika potřebuje v oblasti odpadového hospodářství řešit jiné palčivé otázky, jako je například zajištění dostatečných kapacit pro zpracování vytríděných odpadů, než investovat další miliardy do řešení, ze kterého budou mít prospěch hlavně dodavatelé sběrných automatů a nápojáři,“ upozorňuje Oldřich Vávra, první místopředseda SMS ČR.

SMS ČR je přesvědčeno, že i přes proklamace Ministerstva životního prostředí bude dopad povinného zálohování a vyjmutí PET lahví a nápojových plechovek ze stávajícího systému na obecní rozpočty jednoznačně negativní. Například ministerstvem navrhovaná kompenzace, která počítá také se zavedením poplatku za reklamní letáky, není z pohledu SMS ČR realistická v situaci, kdy obchodníci avizují, že plánují počty papírově distribuovaných letáků snižovat, či zcela odstranit.

Ve svých peněženkách by změnu pocítili i běžní občané. Podle některých studií půjde o částku až 300 Kč na člena domácnosti, neboť zavedení zálohového systému přinese navýšení nákladů na svoz a zpracování dalších odpadů a zdražení dalších potravinových obalů, a tedy i potravin samotných.

Obce se také obávají dopadů, které by mělo povinné zálohování, respektive skladování vratných nápojových obalů pro řadu maloobchodních prodejen v obcích, které se už dnes potýkají s existenčními problémy. Obchody často nemají například pro skladování nápojových obalů vytvořené

kapacity. Týká se to i obchodů nad 50 metrů čtverečních, na něž se má povinnost vztahovat.

„Hrozí odliv zákazníků vesnických prodejen, protože dají přednost nákupům ve velkých marketech, kde bude probíhat výkup zálohovaných obalů,“ dodává Eliška Olšáková.

Dle SMS ČR neexistuje žádný relevantní důvod pro zavedení paralelního systému separace části komunálních odpadů v podobě zavedení povinného zálohování PET lahví a nápojových plechovek.

<https://www.smscr.cz/media-a-sms-cr/tiskove-zpravy/stovky-obci-nesouhlasi-s-povinnym-zalohovanim-plechovek-a-pet-lahvi-chteji-posilit-stavajici-system-trideni-3567cs.html>